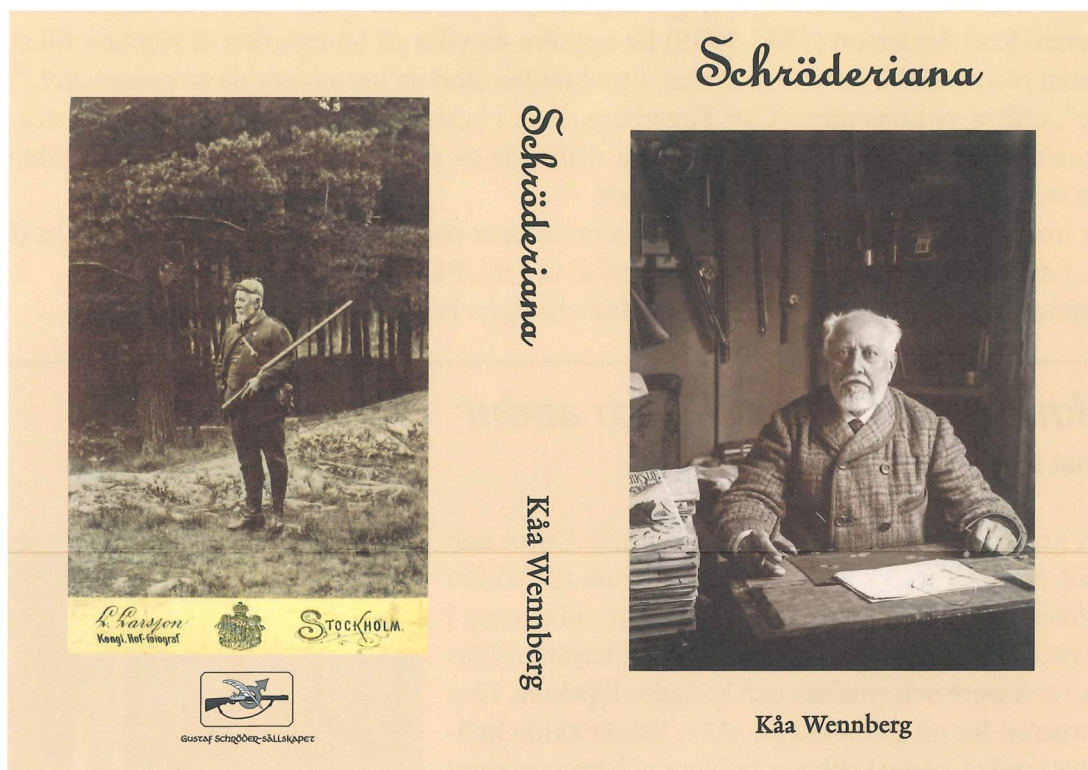


NYING

MEDLEMSBREV FÖR GUSTAF SCHRÖDER-SÄLLSKAPET

Årsboken 2023



Gustaf Schröder-Sällskapet överlämnar här ännu en årsbok till sina medlemmar, det blir den trettiotredje (33) i ordningen! Den är helt nyskriven eller kanske rättare sagt en sammanställning av ett antal fristående berättelser skrivna av eller om Gustaf Schröder. Här får vi även återknyta bekantskapen med författaren och Schröderättlingen Kåa Wennberg som gjort urvalet. Han har under årens lopp samlat på sig ett stort antal artiklar om sin anfader som han här sammanställt under titeln "Schröderiana". Kåas släktskap med Gustaf kommer sig av att hans gammelmormor (mormors mor) var Gustaf Schröders dotter Signe, gift Andersson, vilket framgår av hans presentation här nedan!



När jag var tio år gammal, anno 1958, fick jag två enka slaglås-pistoler av min gammelmormor, Signe Anderson (1877-1969). Hon var dotter till Gustaf Schröder och pistolerna kom helt säkert från honom.

Detta kom att bli starten till ett stort vapenintresse för min del som kom att vara under ett halvt sekel. Det som gällde var jaktgevär och parpistoler med flintlås från 1700-talet, främst av svensk tillverkning. Jag kunde ganska snart konstatera att det fattades litteratur inom detta område - så jag blev författare till tolv vapenböcker!. År 1993 utkom min biografibok "Gustaf Schröder" som då blev årsbok för Gustaf

Schröder-Sällskapet. Det har sedan blivit en lång rad böcker inom olika områden: en golfbok, en jaktbok, två böcker om August Strindberg, biografiböcker över Ericssons grundare, Lars Magnus Ericsson och en bok om Sveriges förste flygare, Flygbaronen Carl Cederström och en bok som behandla en stor konstsamling. Under de senaste femton åren har det varit biografiböcker över svenska konstnärer - många av dem som varit verksamma i den lilla konstnärskolonin Grez-sur-Loing, beläget sju mil söder om Paris.

Gammelmormor Signe, eller Tatta som jag och min syster kallade henne kom att stå mig mycket nära under alla år. Redan som en liten knatte cyklade jag ut till henne på Djurgården och promenerade många gånger med henne då hon gick ut med hunden. Under somrarna bodde vi i husen bredvid varandra och det var väl få dagar som jag inte gick över till Tatta och hälsade på. Några gånger bilade min mor och jag tillsammans med Tatta upp till Arvika då hon ville besöka fars och mors grav.

Att Signe var dotter till den gamle björnjägaren gick inte att ta miste på. Då hon tillsammans med sin make, hovjuvelerare Karl Anderson (1865-1938) lät uppföra en villa på Djurgården så såg hon till att ett hundhuvud i sten placerades över entréedörren. I trädgården stod en bronsstaty på en stensockel, "Björnhona med unge", utförd av konstnären Carl Fagerberg. Inne i huset i ett av rummen hängde en stor kvadrat av flera ihopsatta skinn - björnskinnsom alla var nedlagda av pappa Gustaf. Signe hade tretton Gråhundar under alla år, säkert också påverkan från fadern.

Många år innan Signe gick bort gav hon min mor ett brev där hon berättade hur hon ville ha det efter sin bortgång. I skrivande stund ligger brevet framför mig nu. På baksidan står:

Inga blommor tack! Jordfästning kl. 11 e.m. Jag vill ligga hos Far och Mor i Arvika.

Skidåkning med löpskida och andur

Nedtecknat av Christer Karlsson 2022-04-06

I norra Värmland och Västerdalarna, främst Lima och Transtrand, samt i Trysil i Norge användes fram till början av 1900-talet en speciell typ av skidor, främst vid åkning i samband med skogsarbete eller jakt i kuperad terräng. Vänster skida var längre och smalare och kallades löpskida. Den var konstruerad för att glida lätt på snön. Höger skida kallades andur (ander, andor) och var bredare och kortare samt med ett skinn under skidan, helst från älgben. Andur-skidan användes för att sparka sig framåt och för att ge bra fäste i uppförsbackar. Enbart en skidstav användes, och den höll man i höger hand, dvs till höger om andur-skidan. Fördelen med att enbart ha en stav var att man i vänster hand kunde ha bössa eller redskap som t. ex. en yxa. Även när man drog en kälke med lass ansågs det vara en fördel.

Skidbindslet bestod av ett tåbindsle som kallades hornvidja. Det tillverkades av hornet av en getbock och bands i övre delen ihop av en läderrem. Bindslet runt foten tillverkades av läder.

Två personer har inspirerat mig till att skriva ned detta. Den ena är Per Emil Erlands i Mora, som äger skidorna som visas i bilderna. Det var först när jag i verkligheten fick se skidorna som jag började intressera mig för dess konstruktion och användning. Den andre är författaren, skogsinspektorn och jägaren Gustaf Schröder som har skrivit en bok om hur man tillverkar skidor, bindslen och stavar, samt hur man använder dem "Om skidor och skidlöpning".



Per Emil Erlands, Mora med en längre löpskida med styrspår och en kortare andurskida med älgskinn men utan styrspår under skidan, samt skidstav.

Foto: Christer Karlsson 2022.

Skidbindsle med hornvidja och läderrem. Under foten en utskuren bit av ett cykeldäck, förr oftast av näver täckt av tunt skinn.

Foto: Christer Karlsson 2022.